

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 383/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Horanským, Staničná 1, Piešťany, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37 Cpr 2/2012-184 z 3. septembra 2014, rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 25 CoPr 6/2014-223 z 1. apríla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 494/2015 z 28. septembra 2016 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 9. februára 2017 sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 37 Cpr 2/2012-184 z 3. septembra 2014, rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 25 CoPr 6/2014-223 z 1. apríla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 494/2015 z 28. septembra 2016 a ktorým by napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov zrušil a vec im vrátil na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 37 Cpr 2/2012 bolo rozhodovanie o návrhu sťažovateľky, ktorým sa proti svojmu zamestnávateľovi – [REDAKOVANÉ] – domáhala určenia neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru formou dohody uzavretej 4. januára 2012. Sťažovateľka, ktorá pracovala ako hlavná referentka elektronickej podateľne s pracovnou náplňou (okrem iného aj) pre vedenie protokolu utajovaných skutočností, sa v konaní bránila tým, že dohodu neuzavrela slobodne, ale pod nátlakom [REDAKOVANÉ], ktorý si ju v tento deň neavizovane predvolal na pohovor, na ktorom ju obvinil, že poskytla nepovolaným osobám informácie o odpočúvaniach vykonávaných políciou, čím závažne porušila služobnú disciplínu, v dôsledku čoho s ňou môže byť nielen okamžite skončený pracovný pomer, ale môže byť aj trestne stíhaná. Za prítomnosti zamestnancov [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „svedkovia“), ktorých po výsluchu sťažovateľky privolať, [REDAKOVANÉ] ponúkol sťažovateľke vzhľadom na trvanie jej štátnozamestnaneckého pomeru a na dovtedajšie kvalitné plnenie služobných úloh možnosť skončiť štátnozamestnanecký pomer dohodou, ak ju okamžite podpíše, na čo uviedla: „Ak si môžem vybrať, tak si vyberám skončenie dohodou.“. Dohodu po jej predložení bez výhrad aj podpísala.

3. Okresný súd v zmysle v tom čase účinného § 101 ods. 2 a § 119 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) pojednával vo veci v neprítomnosti sťažovateľky, keďže mu nepredložila vyjadrenie svojej ošetrojúcej lekárky, že zdravotný stav jej neumožňuje zúčastniť sa pojednávania, a po vykonaní dokazovania výsluchmi právneho zástupcu sťažovateľky, odporcu a svedkov, ako aj viacerými listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu napadnutým rozsudkom návrh sťažovateľky ako nedôvodný zamietol. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom na námietku sťažovateľky o nedostatku slobody vôle pri podpise dohody sa okresný súd so zreteľom na charakter a účel tohto dvojstranného právneho úkonu osobitne zaoberal otázkou, či zo strany [REDAKOVANÉ] mohlo ísť o psychické donútenie formou bezprávnej vyhrážky. Vychádzajúc z relevantných ustanovení Občianskeho zákonníka, zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj z relevantnej judikatúry najvyššieho súdu dospel okresný súd k záveru, že nejde o bezprávnú vyhrážku v prípade, ak zamestnávateľ svoj návrh na rozviazanie pracovného pomeru dohodou odôvodní tým, že podľa jeho názoru sú tu dôvody, pre ktoré by mohol so zamestnanom pracovný pomer skončiť. Ak aj mala sťažovateľka strach, je potrebné odlišovať, či tento bol vyvolaný nátlakom hroziacej osoby, alebo išlo o prirodzený strach z jej ďalšej budúcnosti ako nezamestnanej osoby. V konaní nepreukázala, že bola pri podpise dohody obmedzená jej slobodná vôľa, resp. že k uzavretiu dohody bola donútená. A keďže predmetom tohto konania nebol spor o to, či existovali dôvody na okamžité skončenie štátnozamestnaneckého pomeru so sťažovateľkou, okresný súd pre neúčelnosť a nadbytočnosť zamietol jej návrh na doplnenie dokazovania zabezpečením originálu osobného spisu, spisu [REDAKOVANÉ], výsluchom [REDAKOVANÉ] ako svedka, resp. výsluchom jeho sekretárky (s. 8 rozsudku).

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil, pričom v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že v danom prípade *«nebol preukázaný a ani tvrdený fyzický nátlak na navrhovateľku a preto prvostupňový súd správne v odôvodnení preskúmaného rozsudku teoreticky rozobral možnosť tzv. bezprávnej vyhrážky, na ktorý rozbor odvolací*

súd v podrobnostiach odkazuje. Prvostupňový súd potom správne, opierajúc sa pritom o citované konštantnú súdnu judikatúru uzavrel, že v danom prípade sa nejednalo o bezprávnú vyhrážku, ani o zneužitie výkonu práva na ujmu zamestnanca, ak zamestnávateľ svoj návrh na rozviazanie štátnozamestnaneckého pomeru dohodou odôvodnil tým, že podľa jeho názoru boli splnené dôvody, pre ktoré by mohol s navrhovateľkou štátnozamestnanecký pomer ukončiť okamžite, keďže hrozil iba tým, čo bol za účelom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru okamžitým skončením v zmysle § 46 ods. 1 písm. c) v spojení s § 51 zák. č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe oprávnený urobiť... Pri porovnaní oboch možností skončenia štátnozamestnaneckého pomeru ponúknutých navrhovateľke pritom ani nie je možné uzavrieť, že by pri uzavretí dohody konala v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok (§ 121 ods. 1 zák. č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe v spojení s § 49 Občianskeho zákonníka), keďže navrhovateľka sa v danom prípade rozhodla predísť jednostrannému skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru okamžitým skončením a zvolila si možnosť skončiť štátnozamestnanecký pomer dohodou, teda spôsobom pre ňu za daných okolností nesporne výhodnejším... Nemožno pritom vytykať odporcovi, že navrhovateľke neposkytol žiadny čas na rozmyslenie vzhľadom na preukázanú skutočnosť, že o čas na rozmyslenie nepožiadala a sama sa hneď vyslovila, že z ponúknutých alternatív si vyberá dohodu, ktorú vzápätí podpísala. Nie ani je namieste hovoriť o obchádzaní zákona, ak zamestnávateľ, ktorý má podľa vlastného presvedčenia možnosť skončiť štátnozamestnanecký pomer okamžite, jednostranne ponúkne zamestnancovi v takomto prípade možnosť ukončenia pracovného pomeru dvojstrannou dohodou, keďže [REDAKOVANÉ] ani v prípade závažného porušenia služobnej disciplíny nemá zákonnú povinnosť okamžite skončiť štátnozamestnanecký pomer, ale zákon mu poskytuje iba takú možnosť (vid' napr. ust. § 51 ods. 1 alebo ods. 2: „[REDAKOVANÉ] môže okamžite skončiť štátnozamestnanecký pomer...“). Je teda na zamestnávateľovi, resp. [REDAKOVANÉ] či, a ak áno, akou formou, pristúpi k skončeniu predmetného štátnozamestnaneckého pomeru. Preto skončenie štátnozamestnaneckého pomeru dohodou, keď boli splnené podmienky pre jeho ukončenie okamžitým skončením, nemôže byť v rozpore so zákonom alebo obchádzaním zákona v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 121 ods. 1 zákona o štátnej službe. Prvostupňový súd správne tiež poukázal na to, že vzhľadom na skutočnosť, že odporca mal pre pohovor s navrhovateľkou pripravené

(čím boli preňho akceptovateľné) zároveň obe verzie skončenia pracovného pomeru, či už dohodou alebo okamžitým skončením, absentuje i motív, prečo by mala byť navrhovateľka k skončeniu pracovného pomeru dohodou odporcom nútená... Prípadná dodatočná zmena stanoviska navrhovateľky po realizácii právneho úkonu by bola právne irelevantná.».

5. Dovolanie sťažovateľky podľa § 237 písm. f) a g) OSP, v ktorom vzniesla výhrady proti hmotnoprávnemu posúdeniu danej veci okresným súdom a krajským súdom, ako aj proti nedostatočne vykonanému dokazovaniu, ktoré vyústilo do vydania nezákonných a náležite neodôvodnených rozhodnutí týchto súdov, vydaných v rozpore s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa č. 158 z roku 1982 uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky ako oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 172/2010 Z. z. (ďalej len „dohovor o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa“), najvyšší súd vychádzajúc z právnej úpravy prípustnosti tohto opravného prostriedku účinnej do 30. júna 2016 *odmietol ako procesne neprípustné bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.*

6. S uvedenými závermi všeobecných súdov sťažovateľka nesúhlasí a opakujúc identické argumenty, ktoré uplatnila v konaniach pred všeobecnými súdmi, v sťažnosti namieta, že krajský súd podnietil skončenie služobného pomeru *„na základe vyfabulovaného (reálne neexistujúceho) porušenia pracovnej disciplíny zo strany... zamestnankyne“*, pričom *„odmietnutie dokazovania súdom znemožnilo spravodlivé, objektívne a nestranné preskúmanie a zistenie objektívneho skutkového stavu o vyfabulovanom (reálne neexistujúcom) porušení pracovnej disciplíny sťažovateľkou“*. Podľa jej názoru si okresný súd a krajský súd pri svojom rozhodovaní na jej úkor osvojili tvrdenia produkované výlučne jej zamestnávateľom a jeho dvomi zamestnancami, ktorí sa aktívne podieľali na jeho nezákonnom postupe, bez toho, aby na daný prípad aplikovali dohovor o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa, ktorý im ukladal vydať rozhodnutie *„s prihliadnutím na dôkazy označené účastníkmi“*. Túto povinnosť si sťažovateľka vysvetľuje tak, že *„respektíve na zamestnávateľovi má spočívať bremeno dokazovania existencie platného dôvodu na skončenia zamestnania z podnetu*

zamestnávateľa, ktorý súvisí so schopnosťou alebo správaním pracovníka, alebo vyplýva z prevádzkových potrieb podniku, organizácie alebo služby“, čo podľa jej názoru konštantná judikatúra všeobecných súdov aj zohľadňuje, keďže zmyslom *„pracovnoprávných predpisov je ochrana zamestnanca a vyrovnanie slabšej pozície zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu“*. S uvedenou argumentáciou sťažovateľky sa však nevyrovnal ani najvyšší súd pri rozhodovaní o jej dovolaní. S poukazom na obsah jej návrhov na vykonanie dokazovania sťažovateľka opakuje, že dokazovanie vykonané všeobecnými súdmi považuje za nepresvedčivé, klamlivé, zavádzajúce a rozporné aj s judikatúrou (samotného) krajského súdu, ktorý vo vzťahu k *„rýchlosti vybavenia odvolacej veci... za 5 mesiacov... priznal, že na krajskom súde sa normálne veci dostanú na prejednávanie približne jeden rok od nápadu veci na krajský súd“*, avšak *„vo svojom vyjadrení (Spr. 852/11) tvrdil, že štátnozamestnanecká vec navrhovateľky... patrila a patrí medzi tzv. prednostné pracovné veci súvisiace s vážnym ohrozením živobytia občana“*. V súvislosti s týmto vyjadrením krajského súdu z 30. septembra 2015 sťažovateľka poukazuje na to, že z neho vyplýva aj to, že z dôvodu vylúčenia dvoch členov rozhodujúceho senátu krajského súdu (uznesením krajského súdu z 27. novembra 2012 a uznesením najvyššieho súdu z 5. augusta 2013) boli do neho náhodne vygenerovaní iní sudcovia, čo je *„iba za divadielko, ktorým si [redacted] zabezpečil, aby spor [redacted] s navrhovateľkou... rozhodoval práve senát [redacted] s dvomi stálymi zastupujúcimi členmi tohto senátu“*. Z uvedených dôvodov sú napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov *„celkom zjavne nedostatočne odôvodnené, dôkazne nepodložené, spisové podklady nezohľadňujúce, formalistické, nepreskúmateľné a zároveň extraordinárne arbitrárne, nezákonné a ústavne neakceptovateľné“*, porušujúce zásady materiálneho právneho štátu, ktoré zohľadňuje aj konštantná judikatúra ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a v konečnom dôsledku aj základné práva a slobody sťažovateľky označené v záhlaví tohto uznesenia.

II.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo

nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že na preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu bol v prvom rade príslušný krajský súd ako súd druhostupňový, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto veci, preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

11. Vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu vychádzal ústavný súd v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci *Zvolský a Zvolská verus Česká republika* (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) z právoplatnosti uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 494/2015 z 28. septembra 2016, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, a preto dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považoval v jej prípade za zachovanú.

12. V rámci predbežného prerokovania tejto časti sťažnosti však ústavný súd so zreteľom na sťažovateľkou uplatnenú argumentáciu (bod 6) dospel k názoru, že nie je opodstatnená.

13. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo

ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeho postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

14. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu (bod 4) ústavný súd dospel k názoru, že obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvostupňové konanie (bod 3), pričom nezistil, že by tieto závery krajského súdu vzhľadom na jeho právomoci (kompetencie) v odvolacom konaní boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa ústavný súd presvedčil, že krajský súd sa odvolacími námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia,

postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

15. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa dokazovania vykonaného všeobecnými súdmi ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že pri preskúvaní ústavnosti rozhodnutí vydaných vo všeobecnom súdnictve nevykonáva dokazovanie, nepreukazuje skutkové okolnosti prípadu tak ako všeobecný súd, lebo ústavný súd je súdom práva, a nie faktov. Ústavnému súdu v zmysle jeho ustálenej judikatúry zásadne neprislúcha hodnotiť ani prednesy či vyjadrenia fyzických osôb a právnických osôb, výsluchy strán, výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie, predložené listiny a iné dôkazy, resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej. Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základné zásady ústnosti a bezprostrednosti súdneho konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy (III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie vyplývajúce najmä z čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011).

16. Pod právom na spravodlivý súdny proces vo vzťahu k vykonávaniu dokazovania preto treba rozumieť, že účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, čo znamená dôkazy navrhovať, byť prítomný na vykonávaní dokazovania (§ 122 ods. 1 OSP) vrátane práva klásť účastníkom otázky (§ 126 ods. 3 OSP) a k navrhovaným a už vykonávaným dôkazom sa vyjadrovať (§ 123 a § 129 ods. OSP; m. m. III. ÚS 60/04). Do obsahu tohto práva však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie

náležite odôvodní (II. ÚS 77/06). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným (I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09, III. ÚS 127/2012).

17. Keďže v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“), pričom na základe argumentácie sťažovateľky z neho nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do jej práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Ako bolo uvedené, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Posúdenie tejto otázky je teda vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016), resp. Civilného sporového poriadku (účinného od 1. júla 2016, ďalej aj „CSP“), ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľky. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemá právomoc preskúmavať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolateľom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci. Súčasťou práva na súdnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy preto nie je povinnosť dovolacieho súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľkou, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V opačnom prípade by totiž dovolací súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného opravného prostriedku vôbec boli naplnené.

19. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sa najvyšší súd neodmietol zaoberať opravným prostriedkom sťažovateľky, ktorým napadla rozsudok odvolacieho súdu, jej dovolanie riadne preskúmal, no keďže dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania nezistil, následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti podaného opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu v súčasnosti účinný procesný kódex (Civilný sporový poriadok) prostredníctvom § 447 písm. c) vyslovene umožňuje (bod 5), rešpektujúc pritom nielen stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016, ale aj relevantnú judikatúru ústavného súdu, na ktorú v podrobnostiach odkázal.

20. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj túto časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľka napádala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu, a tiež práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru týmto uznesením.

21. Sťažnosť v časti týkajúcej sa námietky porušenia základného práva sťažovateľky „na súdnu ochranu“ zaručeného čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením ústavného súdu ústavný súd kvôli absencii právne relevantného odôvodnenia ako všeobecnej náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom

súde) odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitosti (podobne IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, IV. ÚS 399/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 267/2010, II. ÚS 309/2010, III. ÚS 262/2010, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 57/2015, I. ÚS 337/2015). Vychádzajúc z odôvodnenia sťažnosti, možno sa len domnievať, že porušenie označených práv sťažovateľka spája s oznámením krajského súdu sp. zn. Spr. 852/11 z 30. septembra 2015 (bod 6), ktoré je pre rozhodnutie ústavného súdu v danej veci právne irelevantné vzhľadom na skutočnosť, že námietka sťažovateľky nezohľadňuje obsah práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, keďže konanie o určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru formou dohody uzavretej 4. januára 2012 bolo právoplatne skončené ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a ústavného prieskumu uznesenia krajského súdu z 27. novembra 2012 a uznesenia najvyššieho súdu z 5. augusta 2013 o vylúčení dvoch členov rozhodujúceho senátu krajského súdu v lehote vyplývajúcej z § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sa ani nedomáhala. Zároveň sa žiada pripomenúť, že rovnosť účastníkov súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci občianskeho súdneho konania (osobitne sporového konania, ako aj iného civilného procesu) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka, nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02, II. ÚS 135/05, IV. ÚS 126/09). Citované ustanovenie ústavy teda zaručuje len procedurálnu rovnosť v určitom konaní, nie „rovnosť“ v zmysle rovnakého či dokonca želaného výsledku pre každého účastníka takéhoto konania. Na tom nič nemení ani Civilným sporovým poriadkom zakotvená zásada ochrany tzv. „slabšej strany sporu“ a sporov o ochranou slabšej strany sporu, medzi ktoré patria s účinnosťou od 1. júla 2016 aj individuálne pracovnoprávne spory (§ 316 až § 323 CSP) vrátane tých, ktoré ku dňu nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku neboli ešte skončené (§ 470 CSP), čo však nie je sťažovateľkin prípad.

22. „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ (m. m. II. ÚS 117/05).

23. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017